

Samverkan om terminologi inom vård och omsorg

Nordterm 2025

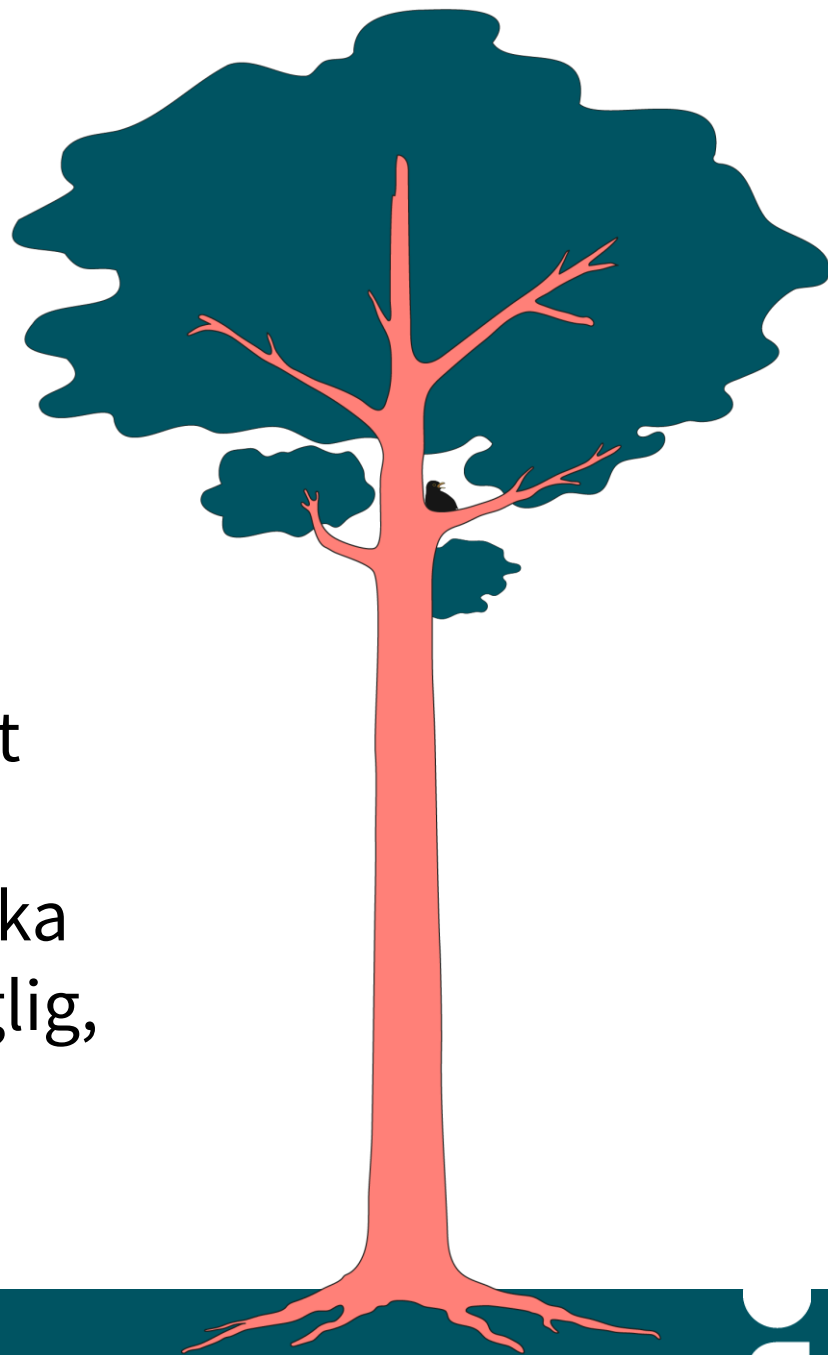
Alma Hjertén Soltancharkari

Språkrådets representant i samverkansgruppen

Språkrådets uppdrag om offentlig terminologi

Språklag (2009:600)

12 § Myndigheter har ett särskilt ansvar för att svensk terminologi inom deras olika fackområden finns tillgänglig, används och utvecklas.

Myndigheter i startgrupparna

- Behov av stöd:
 - metoder, arbetsrutiner, termlistor
- Behov av samverkan:
 - skola
 - försvar
 - vård och omsorg

Myndigheterna i gruppen

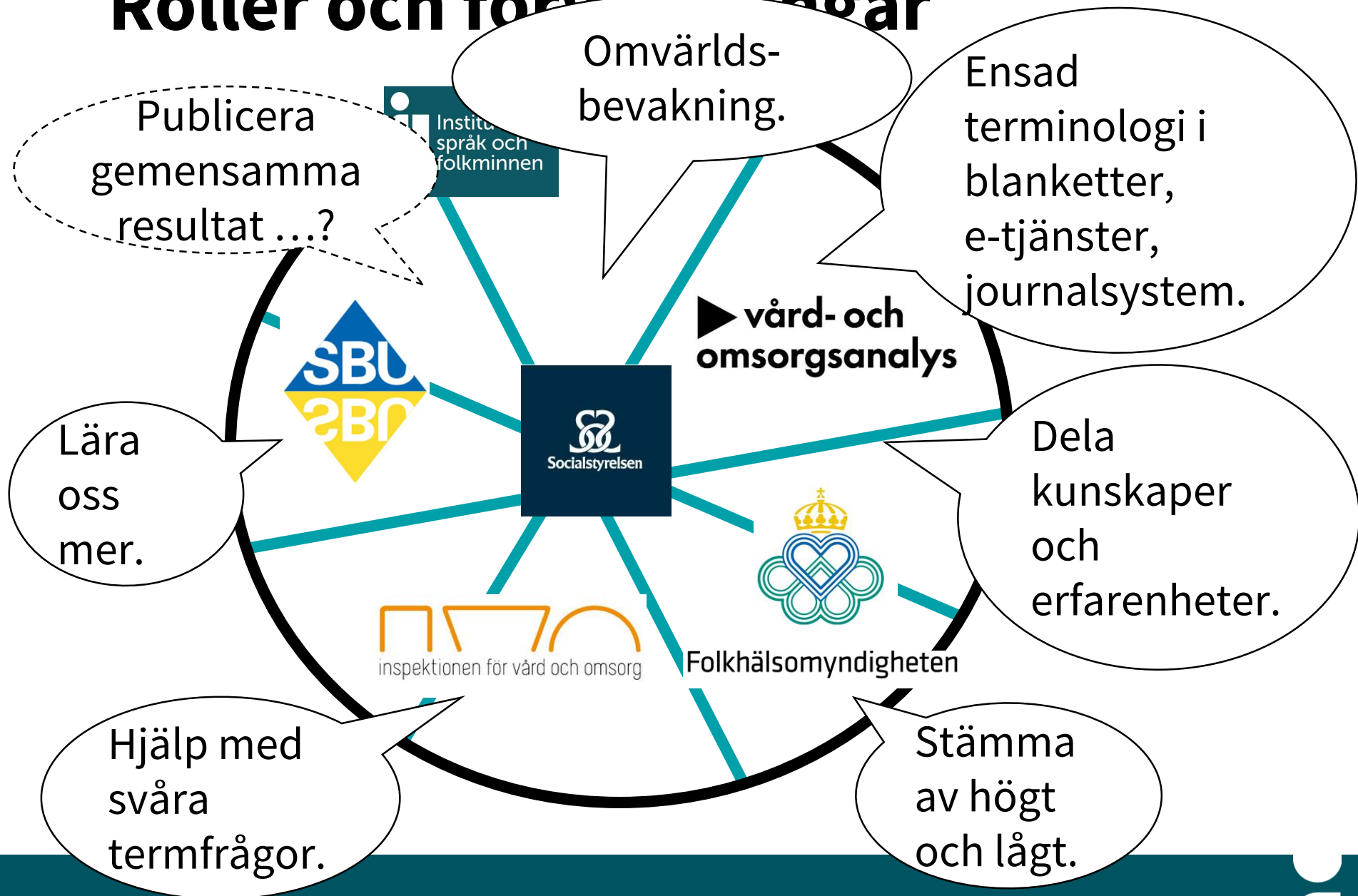
Folkhälsomyndigheten

Statens beredning för
medicinsk och social utvärdering

Roller och förväntningar

Ledstjärna: Håll det enkelt!

- Språkrådet bokar
- Samma tid, samma plats
- Inga förberedelser
- Agenda: laget runt
- Mejlgrupp för frågor mellan mötena

Samverkansgruppens syfte

Forum där deltagarna kan

- **kontakta varandra** för att få råd och stöd i olika typer av terminologirelaterade frågor kopplade till ämnesområdet vård och omsorg
- **utbyta erfarenheter** om terminologiarbete.

Socialstyrelsen kan särskilt bidra med sin kunskap och sina erfarenheter av terminologiarbete.

Gruppen kan också användas som en första **remissinstans** för pågående terminologiarbeten.

Sexton möten senare

Termdiskussioner

- **Svenska termer i ICD-11:** *missbruk–skadligt bruk, vejpa–röka e-cigaretter, fetma–obesitas*
- **”Kvinnohälsa”** inom jämställd vård. Men: transpersoner, intersexpersoner, icke-binära.
- **Ny lagstiftning:** Lag om estetiska ingrepp: *patient eller personer som genomgår estetisk kirurgi?*
- **Klassiker:** *åtgärd och insats; anhörig och närstående; diagnos-sjukdom-hälsotillstånd; funktionsnedsättning eller funktionsvariation*

Om terminologiarbete

- Bör man **publicera eller dela termlistor** om man är osäker på att de håller måttet?
- Hur kan man **kvalitetssäkra** terminologi?
- Hur kan man hantera **synonymer**?
- Hur får vi alla aktörer inom området att använda en **gemensam terminologi**:
Läkartidningen, regioner och kommuner, Svenska läkaresällskapet?
- Vilka **källor** kan man använda i terminologiarbetet?
- Vilka **termverktyg** finns det?
- Hur kan man jobba med **översättning**?

Specialtillfällen

- Presentationer av Socialstyrelsen och SBU
- Gästspel av Inera (Vårdguiden 1177)
- Tema: AI, utifrån Barbara Heinischs presentation på Terminologifrämjandet

Vad har vi fått ut?

- Snabba resultat
- Kompetenshöjning
- Skjuts i terminologiarbetet
- Gruppens mandat i ryggen i interna termdiskussioner
- Gemensamma rekommendationer:
obesitas, vaccin, prevention
m.m.
- Termer i Rikstermbanken

Framgångsfaktorer

- Det enkla formatet
- Högt i tak
- Deltagarnas roll och specialistkompetens
- Socialstyrelsens vilja att dela med sig
- Språkrådets stöd
- Rikstermbanken

Vägen framåt

- Inte ändra ett vinnande koncept
- Vidga gruppen försiktigt
- Lyfta fram samverkan ännu mer

Tack!